

FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului: Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane " " " " pe 1/2 an 5 " " " România și străinătate pe an 14 franci " " " " pe 1/2 an 7 "	Prețul inserțiunilor: Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 6 cor., până la 200 de cuvinte 8 cor. de aci în sus 10 coroane	Correspondențele se adresează redacțiunii „FOAIA DIECESANĂ” iară banii de prenumerațiune și inserțiuni al ADMINISTRAȚIA Librăriei și Tipografeiei diec. în Caransebeș
---	---	---

PARTEA OFICIALĂ

Regulament

pentru administrarea afacerilor episcopesci.

I. Dispozițiuni generale.

§. 1. Parohia, protopresbiteratul, eparhia și metropolia administrează toate averile lor bisericesci, școlare și fundamentale în mod autonom, pe temeiul statutului organic și al dispozițiilor din regulamentul present, și în fine în sensul regulamentelor speciale ale singuratecelor eparhii prevăzute în acest regulament, și sub controlul și inspecțiunea autorităților superioare.

§. 2. Autoritatea superioară exercită controlul și inspecțiunea peste averea bisericască.

§. 3. Pentru toate daunele cauzate prin administrare necorectă seau culpoasă a organelor instituite pentru administrarea averilor bisericesci, școlare și fundamentale, seau prin neglijență și culpositate în control și inspecțiune, întreaga responsabilitate materială o poartă organele și corporațiunile încredințate cu administrarea, controlul și inspecțiunea.

§. 4. Administrarea, asigurarea și fructificarea tuturor fondurilor și fundațiilor, precum și folosirea tuturor venitelor acelora se regulează în prima linie prin dispozițiunile fondatorilor și în sensul eventualelor litere fundamentale, eară în lipsa acestora se regulează conform dispozițiilor din regulamentul present.

§. 5. Toate edificie bisericesci, școlare și fundamentale trebuie asigurate contra focului.

Averile bisericesci, școlare și fundamentale se administrează și se folosesc după natura lor și în sensul statutelor seau regulamentelor speciale în vigoare.

§. 6. Avera imobilă nu se poate înstrăina sub nici un feliu de titlu și nu se poate însărcina

fără aprobarea autorităților superioare; aceasta dispozițiune se aplică și la toate casurile de cumpărare de imobily.

§. 7. Toți credincioșii sunt datori a contribui la acoperirea trebuințelor bisericeii și a organismului bisericesc.

II. Afaceri episcopesci în parohia.

A. Comitetul parohial.

§. 8. Parohia ca comună bisericască și administrează afacerile economice și toate averile sale sub controlul și inspecțiunea autorităților superioare, și în conformitate cu statutul organic și cu regulamentele seau statutele speciale în vigoare, prin comitetul parohial, care este totodată și reprezentantul legal al comunei bisericesci.

Comuna bisericască în sensul § lui 17 din statutul organic în toate afacerile sale episcopesci este reprezentată prin președintele comitetului parohial.

În cas de proces de desdaunare în contra membrilor comitetului parohial, dreptul de actorat îl exercită consistoriul eparhial prin președintele său.

§. 9. Dreptul și datorințele comitetului parohial în afaceri episcopesci sunt:

a) A inventă averea mișcătoare și nemișcătoare a bisericeii, școalei și a fondurilor, și a o ținea în evidență. Acest inventariu se compune în trei esemplare, dintre cari unul se păstrează la epitropia parohială, al doile la comitetul parohial, iar al treile la consistoriul eparhial.

b) A îngriji pentru întregitatea averilor mișcătoare și nemișcătoare ale bisericeii, școalei și fondurilor.

c) A păstră în stare bună edificie bisericesci, școlare și fundamentale.

d) A provedea biserica cu trebuințioasele icoane, vase sfințite, cărți și alte aparamente pentru servițiul

divin, și școala cu mobilele și aparatele necesare învățământului.

e) A afla mijloacele trebuincioase pentru edificarea și repararea bisericei, școalei, casei parohiale și a altor edificii proprii ale fondurilor și a face în această privință propunerile necesare către sinodul parohial.

f) A tracta și a afla mijloacele, ce se recer la dotațiunea parohului, capelanului, diaconului, profesorilor și învățătorilor și a raporta despre aceste sinodului parohial.

g) A stabili condițiunile, ce trebuie să le observe epitropii la esarëndarea seau alt mod de folosire a realităților bisericesti, scolare și fundamentale.

h) A stabili modalitatea de elocare a banilor disponibili ai bisericei, școalei și ai fundațiunilor.

i) A face proiect de buget (preliminariu) de venit și spese de lipsă la susținerea bisericei, școalei, fondurilor și a tuturor așezămintelor bisericesti din parohia, protopresbiterat și eparhia, și spre acest scop a face și proiect de repartițiuni.

l) A examina cu finitul anului rațiociniul epitropiei parohiale.

m) A sprijini pe copiii sëraci întru frecuentarea școalei parohiale, prin prevederea lor cu îmbrăcăminte și cu cărți școlare.

n) A înființa și susține biblioteca parohială pentru înlesnirea cetirii de cărți folositoare.

o) A debate și decide cu vot nominal toate cestiunile de cumpărare, vânzare seau de însărcinare a averilor imobile ale bisericei, școalei și fondurilor.

p) A tracta și decide asupra tuturor cestiunilor, cari tind la bunăstarea și progresul economic al parohiei.

r) A stabili statute speciale de administrare a averilor parohiei în cadrul statutului organic și al regulamentelor esistente.

s) A face la finea anului raport general către sinodul parohial despre întreaga sa activitate din decursul anului.

§. 10. Toate decisiunile și propunerile comitetului parohial enumerate în punctele 1, 5, 6, 9, 10, 13, 14 și 15 înainte de esecutare trebuie subternute la sinodul parohial prin oficiul parohial pentru esaminare și primire, și de aci pe calea oficiului protopresbiterat la consistoriul diecesan pentru reviziune și aprobare.

§. 11. Comitetul parohial poartă toată respunderea materială pentru buna administrare a averii încredințate lui, și este datoriu să restituie parohiei toate daunele cauzate prin administrare incorectă seau culpabilă și în fine prin neglijența controlului și a supraveghierei cuvinte.

§. 12 Comitetul parohial scontrează cassa parohială de câte ori află, că este de lipsă; este datoriu însă să scontreze cassa cel puțin de două ori în un an.

§. 13. Nici un membru al comitetului parohial nu poate participa la ședințele comitetului, în cari se tractează de interesele sale private, seau ale soției, tatălui, fiului, moșului, nepotului, socrului seau ale ginerelei seu.

§. 14. În casuri de neglijență seau grave abuzuri, constatate în administrare, consistoriul eparhial este îndreptățit a suspenda și eventual a amova comitetul parohial pe cale disciplinară, rămânând însă prin aceasta neatinsă întreaga responsabilitate materială a comitetului, de a restitui parohiei daunele cauzate.

În cas de suspendare a comitetului și în cas de necesitate, consistoriul prin organul seu este în drept să institue în mod provisoriu o comisiune pentru conducerea afacerilor parohiale până la definitivă decizie a cauzei de suspendare, eventual până la alegerea altui comitet.

Acest drept îi compete consistoriului și în cazul, când în cutare parohie a devenit imposibilă din ori-ce motive grave alegerea și constituirea în mod legal a comitetului parohial.

B. Epitropia parohială.

§. 15. Epitropii parohiali sunt acei bărbați din parohia, cărora li se conrede și cari manipulează întreaga avere bisericască, scolară și fundamentală a parohiei.

§. 16. Chiamarea, dreptul și datorințele epitropilor parohiali în special sunt:

a) A primi dela comitetul parohial pe lângă inventariu toată averea mișcătoare și nemișcătoare a bisericei, școalei și fondurilor, și a o administra după concludul sinodului și al comitetului parohial, și în înțelesul regulamentelor, eventual al statutelor speciale de administrare.

b) A păstra într'o ladă de fer cu 3 chiăi averea mișcătoare a bisericei, școalei și a fondurilor, precum sunt banii și alte hârtii de valoare. Dintre cele 3 chiăi ale casei parohiale se va păstra câte una la câte un epitrop.

Unde sunt numai 2 epitropi, acolo a treia cheie se va păstra la paroh, ear unde sunt mai mulți parohi, se va păstra la parohul designat prin comitet.

La deschiderea și închiderea casei se recere prezența tuturor persoanelor, cari au cele 3 chiăi dela cassă, și acestea sunt în solid respunzătoare pentru starea casei.

c) A duce un protocol despre percepțiuni și erogatiuni.

d) A duce un jurnal despre starea averii parohiale în 2 esemplare, dintre cari unul se așează în cassă, ear celalalt rămâne la epitropii.

e) Cu finea fiă-cărui an a depune înaintea comitetului parohial rațiociniu documentat despre venitele și spesele bisericesti, scolare și fundamentale.

f) A nu face nici o eroagaune nepreliminată, fără imputernicirea comitetului, seau a sinodului parohial.

g) A priveghia ca edificie bisericesci, scolare și fundamentale, precum și curtea bisericeii, a scoalei și a casei parohiale, asemenea și cimiteriul să fiă în stare bună.

h) A plăti regulat salariile personalului bisericesc și scolaru, precum și ajutoarele persoanelor sê-race și ale stipendistilor.

i) A face și a presenta comitetului parohial propuneri și proiecte pentru administrarea averilor, pentru crearea de fonduri, pentru sporirea averilor și a venitelor, și în general pentru bunăstarea și progresul economic al parohiei.

§. 17. Epitropii parohiali sunt îndatorați a supune sub revisiune și scontrare cassa parohială, de câte ori o va cere aceasta comitetul parohial, protopresbiterul, sau comisariul consistorial.

În special protopresbiterul este obligat a revedea în fie-care an inventariul și socoșile epitropesci și a scontra cassa parohială cel puțin odată pe an.

§. 18. Epitropii parohiali sunt responsabili pentru buna administrare a averilor și a venitelor parohiale în sensul acestui regulament și amêsurat dispozițiunilor comitetului și sinodului parohial, și al eventualelor statute speciale de administrare, și tot-odată sunt obligați, să restituie comunei parohiale toate daunele cauate prin o administrare necorectă seau contrară cu dispozițiunile de față, seau și în fine prin neglijență seau culpositate.

§. 19. Dispozițiunile cuprinse în §. 13. al regulamentului de față, privitoare la suspendarea, amovarea și responsabilitatea materială a comitetului parohial, precum și la instituirea unei comisii provisorie de administrare, și în fine la urmărirea disciplinară a comitetului, se aplică și au deplină valoare și față de epitropia parohială.

În cazul, când protopresbiterul în decursul revisiunii și scontrării cassei parohiale constată o fraudă evidentă, protopresbiterul este îndreptățit a suspenda epitropia parohială în mod preventiv și a institui o comisiune provisorie pentru administrarea cassei parohiale, este datoriu însă să facă despre toate acestea imediat raport către senatul epitropesc consistorial pentru afacere ulterioară competetă.

§. 20. În toate cauzele de responsabilitate materială și de restituire a daunelor contra comitetului și a epitropiei parohiale, decide senatul epitropesc al consistoriului eparhial ca for judecătoresc în prima instanță, eară în cas de apelată decide consistoriul metropolitan ca for suprem în ultima instanță conform §-lui 29. din acest regulament.

§. 21. Toate dispozițiunile relative la comitetul și epitropia parohială se aplică și la comitetul și epitropia scolară, instituită prin §. 28. din statutul organaic.

(Va urma)

PARTEA NEOFICIALĂ

Isoare de venit pentru învățatori

(Fine)

Prin scuturarea și aruncatul îndatinat cu lă-stari și petri, multe creungi se sîrtică și recolta următoare se împuținează, iar poamele se murdăresc și se vatemă, trecend adese în grabnică putrezire. Asemenea poame trebuie consumate sau vëndute în pripă după cules, când nu au trecere. Din contră, fiind culesse în regulă cu mâna, ele se pot conserva și viude într'un târziu. Prețul se urcă în măsură progresivă, începând de toamna după cules și până în ajunul recoaltei viitoare.

În consecvență, cine poate și scie cum se ierneze poamele va trage cel mai mare câștig din recoalta produsă. Se întâmplă însă și tocmai în anii mănoși de ar trebui să vindem pe mai nimica cu deosebire poamele anevoie de conservat. Găsim învățatori, cari și ei se jeluesc, în rënd cu țeranii, dar n'au cuvânt; căci mai ales ei chieși ar fi să întrevină, producend unul poame uscate excelente, altul lictar mult, al treilea vin, rachiu etc. Urmând la pregătire cum ar trebui, aceste produse rêsplătesc munca și micile spese cu prisos. Măestria pregătirii e ușoară și poate fi agonisită din scrieri sau în practica zilnică. Sigură și bună dobândă promite *reșina fluidă de altoit*, a carei pregătire ar putea face parte din ocupațiunile a 3—4 învățatori.

Până a nu sîrși cu ce avem de spus în materie de pământ, vom adaoga expunerea câtorva isoare de venit aparte.

Pe sama parcurilor, grădinilor, promenăzilor și vilelor orășenesci, din ce în ce mai numeroase, se folosesc *brazi*, în număr, uriaș. Cumpărările merg sporind cu repejune an de an. Abstracție făcend de puținul material datorit grădinarilor indigeni, acești brazi se aduc din străinătate. Primăvara întelnim uneori vagoane ticsite de brazi, mari și mici, și totuși, mulți orășeni se vaeră, că nu au de unde cumpera provisiuni mai mici, fie și cu prețuri pipê-rate. Cunoascem samsari, cari din specula cu brazi au profitat bani în greu. Destul că brazilii au și vor avea mare trecere la orașe, uude se îmbie de sută 5—100 fl., se înțelege brazi aevae frumoși, înzestrați cu pământ la radacini și 40—150 cm. înalți. Brazilii de soiuri nobile se vënd cu prețuri în-doite și întreite chiar.

Învățătorii deci, cari vor și au unde, n'au decât se prăsască, alătura de altoi și pădureți, brazi cât de mulți. Dintre soiurile proprii munților nostri recomândăm bradul nemeș, iar din cele aevae nobile bradul uriaș *Wellingtonia*, pinul nobil, *Douglas* și austriac, chiparosul, cedrul, sneapênul auriu compact și piramidal. Brazilii indigeni obicinuiți se cumpără bucurosi și ei, cu deosebire pentru croirea de garduri vii. Prin mijlocirea unui pricepătoriu, comerciant sau fo-

restier, se poate căpăta sēmēntă de ori-ce soiu. Se află de altcum grădinari, cari îmbie cu radicata brazi mēruți, diverse soiuri. Asemenea brădișori se prind ușor, sădiți fiind cum trebuie.

Brazii obicinuiți și nemeși se află destui prin munți. Dacă se scot cu pământ și glie cu tot și se strămută în grădină sau aiurea la adăpost, ei se prind și înaintează bine chiar și la vârsta de 4—7 ani. Vântul și uscăciunea nu le priesc. Strămutarea de mai târziu isbutese cu siguranță. Unde aducerea dela munte ar fi împreunată cu mari greutatea și eventuale pedepse cum și în ținuturile fără brădet, nu rămâne decât prăsirea cam anevoioasă din sēmântă sau doară și mai potrivit din brădișori cumpărați; anevoioasă și cerënd lungă așteptare. Decât însă brazi puținei și feluriți, aduși cu mult nēcaz, mai bine sēmēntă, care îngădue producerea de brazi în mare, egal dezvoltati și de soiuri nobile.

În măsură mai restrinsă se cumpără la orașe, bucata cu 40—150 cr. *arbori altoiți*, d. e. acății roșii și moțați, frasinii și carpenii pletoși, stejarii piramidali și aurii, arțarii cu foi pistrițe etc. În scopul prāsirei, arborii se aduc din pădure și se strămută în grădină, unde la timpul său se altoiesc cu surcei procurați din orașe.

De o mare trecere se bucură așa numitele *tufe decorative*. Afară de a unor soiuri mai gingașe, prāsirea e ușoară și foarte spornică.

În amēnunte nu intrăm, spațiul, de care dispunem, fiind mult pre îngust și nici că nu am avut în vedere nimic decât să atingem partea comercială. Rămâne deci în sarcina celor interesați a se lămuri din scrieri speciale și resp. a cere informații prin epistoale adresate scriitoriului acestora ori comitetului Reuniunii agricole.

Vrednică de amintire osebită e prāsirea atât de rentabilă a *trandafirilor*, se înțelege, de soiuri nobile și alese cu pricepere. Orașele noastre consumă anual mii și zeci de mii, bucata cu 30—100 cr. Învătătorii noștri ar putea și ei participa la suma foarte însemnată care se cheltuesce de dragul atâtor trandafiri mândri și scumpi. Măestria de a prăsi trandafiri altoiți în mare poate fi învățată mult mai ușor decum se crede. Ea consistă în producerea de măceși (măcieși, ruji, trandafiri sēlbatici) rădăcinoși și subțiri, cari se oculează vara prin surcei nobile, aleși și procurați anume. Prāsirea de *măceși*, din sēmēntă, este și ea rentabilă și puțin anevoioasă. Ividu-se trebuința, vom servi cu amēnunte în partea poștei redacției sau și altcum.

În sau aproape de orașe poate servi drept isvor nesecat de câștig *legumăritul*. Învătătorii, cari locuiesc în depărtări, ar putea lucra cu dobândă sigură prāsind firesce în mare și de calitate nentre-cută, una sau alta dintre legumile bănoase și ușor de transportat, d. e. usturoiu (aiu), ceapă, hrean, țeler, pētrinjeiu. De unde nu, ar putea produce cutare sēmēntă rentabilă sau doară sirup de patlagenn

(paradise, porodici), păstăi murate de fasole ori alte conserve, cari la orașe au primăvara mare trecere. Mărginind producțiunea legumilor fie și numai la trebuințele casei proprii, învățătorii ar cruța multe spese și umblete pe lângă că ar îndupleca poporul săi urmeze. Așa dar câștig dublu.

Florăritul propriu zis, îmbie și el ocupațiunii în parte foarte rentabile. Spațiul, de care dispunem aici, reamintim, nu îngădue amēnunte. Vom observa deci în treacăt, că prāsirea multor sēminte prețioase nu reclană te miri ce destoinicie, nici muncă grea și cu atât mai puțin teren larg. Așa d. e. cu înlesnire s'ar putea realiza de kg. 5—20 fl. pentru sēmēntă resedă, micșunele, ploșcutte (phlox), creasta cocoșului, garoafe, pint-nași, ochiul-serpelui, verbine, mărăgărite, vioale etc. subînț-legēnd fruntea varietăților moderne. C pe și resp. tubercule de săbiuțe (gladiolus), begonii etc., soiuri de frunte, deși spornice și ușor de cultivat, pot fi vëndute în mare, suta cu 5 — 10 fl. —

(Foaia pedagogică)

Severineana

În Nrul trecut al foaiei noastre am amintit, că membrii fundatori ai înființării societății comerciale pe acții „Severineana“ au ținut o ședință, în care s'a cetit raportul comisiunii financiare referitoriu la acțiunile subscrise și suma încursă până atunci, și s'a statorit termenul pentru ținerea adunării generale de constituire. Pentru ca On. public să fie orientat în privința acestei întreprinderi, publicăm acum întreg raportul prezentat de comisiunea financiară membrilor fundatori. „Raportul sună.“

Onorată Conferință!

În conferința din 16 Novembre 1897 a Domnilor fundatori ai Societății înființând „Severineana“ s'au ales între alte comisiuni și o comisiune financiară constătoare din Dnii Ilia Curescu, Alexandru Bălaș, Aurel Marin, Isaia Stoica de Hațieg și Ioan Mihai, eară în conferința din 7 Decembre 1897 s'a predat comisiunii financiare din partea comisiunii pentru distribuirea prospectelor și listelor de colectare, conspectul despre prospectele și listele trāmisē la diferite persoane și institute.

La constituirea comisiunii financiare din 25. Novembre 1897 a fost ales Dl Ilia Curescu ca președinte și Dl Aurel Marin ca notariu al comisiunii.

În ședința comisiunii din 8 Decembre 1897 s'a însăcinat cu purtarea evidenței despre prospectele și listele încurse și aflătoare încă afară Dl Isaia de Stoica; cu evidența generală despre sumele încurse după acțiunile semnate Dl Aurel Marin, carele tot de o dată și percipiază sumele încurse; cu evidența specială despre ac-

țiile subsemnate și solvierele efectuate pe aceste, și cu purtarea registrului Dl Ioan Mihai, ear în fine Dl Alesandru Bălaș cu eventuala corespondență carea se va arăta de lipsă.

Lăsând aceste se precizează, comisiunea financiară are onoarea a raporta următoarele:

Conform conspectului despre prospectele și listele de colectare primit dela comisiunea pentru distribuirea acestor prospecte și liste s'au expedat la diferite persoane și institute 356 prospecte și liste de colectare.

Mai târziu sau mai distribuit încă 31 prospecte și liste, încât peste tot sau estradat 387 prospecte și liste.

Din aceste au încurs până la 20. Ianuarie a. c. 159, așa că cu ziua aceea au fost încă 228 prospecte și liste afară.

Urgând cu datul de 20. Ianuarie a. c. persoanele și Institutele, cari n'au fost remis încă prospectele și listele, ca se remită acestea, ori care ar fi rezultatul oboselei lor, au mai încurs până ieri 97 prospecte și liste, și 13 prospecte și liste parte sau perdut de cătră adresați, parte nu au ajuns la locul de destinație, după cum sau exprimat unii dintre Dnii carora au fost trâmise.

Prin urmare mai sunt încă 118 prospecte și liste afară. Din listele cari se află aici, în 160 sunt subsemnați 512 actionari, ear 96 liste sunt goale.

S'au semnat în total 2152 acții, pe seama cărora au încurs până inclusiv ieri 16681 fl 50 cr capital, și 2152 fl — spese de fondare.

Din această sumă s'a depus pe baza deciziei on. conferințe din 7 Decembre 1897:

I. În prima cassă de păstrare din loc	7519 fl 80 cr.
anume, cu libelul Nr. 3597 . . .	2561 fl 65 cr.
" " " Nr. 3598 . . .	2758 fl 15 "
" " " Nr. 3599 . . .	2200 fl — "
II. În cassa nouă de păstrare din loc	8100 fl.
anume, cu libelul Nr. 984 . . .	5900 fl.
" " " 984/II . . .	2200 fl.

Afară de aceea s'au depus de cătră colecțanții respectivi sumele încurse pe următoarele liste, adevă

- pe lista Nr 83, în Instit. Boșana în Bocea M. (libl. Nr 244) 50 fl. —
- pe lista Nr 103, în Institut. Sentinela în Satul nou (libl. Nr. 185) 114 fl. —
- pe listele Nr. 127, 303 și 371 în Inst. Albina în Sibiu (libl Nr. 16722) 386 fl. —
- pe listele Nr. 6, 15 și 17, în Inst. Nora în Bozovici (libl. Nr. 6) 498 fl.
- pe lista Nr. 198, în Institut. Victoria în Arad (libl. Nr. 3901) 35 fl.

Prin urmare se află cu datul de ieri depuși spre fructificare în casse de păstrare și Institute

de credit și Economii 16702 fl. 80 cr.
și în bani gata 2130 fl. 70 cr.
din cari 1913 fl. 50 cr. au încurs în 1 și 2 l. c.

Caransebeș, 3. Februarie 1898

Cu toata stima

Isaia de Stoica
Ales. Balaș

Ioan Mihai
Aurel Marin

Ilie Curescu.

După acestea se obsearvă, că până inclusive 30 Ianuarie (11 februarie) a. c. a încurs în capital 22296 fl. 50 cr.
în spese de fondare 2311 fl.

la oaltă 24607 fl. 50 cr.

S'au arătat 527 acționari cu 2311 acții.

Înmormântarea unui preot.

Duminecă în 25 Ianuarie a. c. am petrecut la cele eterne pre părintele Mihaiu Borea din Brebul, carele după un scurt morb a răposat Vineri în 23 Ianuarie a. c. în etate de 54 ani și după un serviciu la altariul Domnului de 27 ani.

Actul înmormântării l'a îndeplinit preoții: Ioan Meda din Valeadieni, ca delegat protopopesc, Nicolae Corneanu din Apadia, Iacob Dabici și Antonie Atnagia din Zorlențul-mare. Alți preoți din apropiere, d-și au fost invitați nu au voit, ori nu au putut lua parte la înmormântare. Dintre învățători au fost: George Cătană din Valeadeni, Ioan Trandafir din Apadia, Constantin Novac și Nicolae Găvrilă învățătoriu în Zorlențul-mare, și învățătoriu local Mihaiu Belcea. La înmormântare am văzut întreaga inteligență din Brebul, notariul, medicul cercual, forăstierul societății călii ferate, precum și tot poporul cu mic cu mare. Mulți poporeni au fost și din Valeadeni și Apadia.

Conductul funebral au purces dela casa preotului spre biserică la oarele 9 între sunetele clopotelor și cântările jalnice ale preoților și învățătorilor. Înainte mergeau flamurile bisericii apoi școlarii și școlărițele în rând frumos, după cari urmau învățătorii și preoții, iar în urma coșciugului era nemângăiata s'a soție, apoi neamuri, cunoscuți, preteni și ceilalți poporeni, cari au venit se dee iubitelui lor preot și păstoriu sufletesc onoarea cea din urmă. În biserică s'a celebrat Sf. Liturgie, careia a urmat rânduiala înmormântării (progrebana), care s'a finit la 1 oară și 1/2 decurgând toate cu cea mai mare evlavie și storcând lacrimi din multe inimi simțitoare. Cuvântarea funebrală a ținut-o ca cel mai bătrân între preoți — părintele Iacob Dabici din Zorlențul-mare, făcând o asemănare între firul de iarbă și viața omului, carea e scurta și peritoare. Apoi descriind în puține cuvinte viața decedatului și meritele sale câștigate ca preot în decurs de 27

ani, sfârșește îndemnând pre toți, ca aici pre pă-mânt să facem fapte bune, fapte plăcute lui Dumnezeu, căci numai așa putem după moarte aștepta o viață mai bună, — o viață fericită.

Dela biserică până la cimiteriu asemenea sau ținut acelaș rënd și ordine și astfel după câteva minute s'a dat pământului trupul preotului Mihaiu Borca, pre carele toată comuna îl jălesce ca pre ade-văratul său păstoriu sufletesc, și carele de acum nu-mai este între cei vii.

Răposatul preot Mihaiu Borca sa născut la anul 1843 în comuna Apadia. A studiat 4 clase gimnaziale apoi teologia, un an la Vêrșet și doi ani la Caransebeș. La anul 1866sa căsătorit cu Dumitra fca răposatului învățătoriu din Apadia Mihaiu Dragu.

Din aceasta fericită căsătorie i-s'a născut un copil și o fată. Fetița a murit fiind încă mică, iar feciorul a murit ca student în gimnaziul superior. La a. 1871 repositul a fost sântit întru preot de cătră fericitul Episcop Popasu pentru parochia din comuna Vălișoara, unde a stat 8 ani de zile. Aici a lucrat neobositul preot cu rivnă la altariul Domnului, a ridicat de nou școala de acolo din material solid și a făcut mult bine poporenilor săi îndemnându-i pururea la cele bune. Voind însă a se mai apropia de părinții săi, se stabili ca preot în comuna Brebul, unde a și rămas până la ciasul din urmă, servind aici ca preot 19 ani; a servit deci cu totul 27 ani. Ca preot în Brebul în conțelegere cu fruntașii din această comună a reparat biserica acoperindu-o cu zinc, a zidit de nou școala, cari aceste două edificii mărețe sunt fală comunei, și arată hărnicia răposatului preot. Mai mult, acest preot a dat poporului esemplu viu de sirguintă și păstrare, lucrând cu diligență în arșița soarelui de dimineața până seara; nu a iubit luxul, nu podoaba și mărirea, a fost modest, lucrătoriu și cruțătoriu și astfel și-a putut căștiga și o frumoșică stare materială, cu carea nu se prea pot lăuda mulți dintre preoții noștri români.

Iată în puține cuvinte viața răposatului preot Mihaiu Borca, carele sa dus din mijlocul nostru, și carele ca om pământeian trebuia să aibă stêrșit. Perderea densusului o simțesce tot poporul din Brebul dar cu deosebire soția sa, carea acum la bătrânețe singură singurea caută să-și petreacă restul vieții între neamuri — până când va voi Domnul!

Odihnesce în pace suflete blânde! Fie-ți țărîna ușoară, că memoria între ai tîi neuitată va fi!

Valeadieni în 26 Ianuarie 1898.

George Cătană

Învățătoriu.

Varietăți

Căsătoria după legea civilă ungară (Art. de lege XXXI din 1894) cu notițe din dreptul bisericesc răsă-

ritean de Dr. Petru Ionescu, este titlul unei cărți apărute zilele aceste în editura Librăriei și Tipografiei diecesane din Caransebeș. Prețul 80 cr.

Încă dela introducerea căsătoriei civile s'a simțit necesitatea unei astfel de lucrări, din care se cunoască preoțimea noastră pe de o parte legea civilă, pe de altă parte deosebirea, ce există între legea aceasta și între cea bisericească. Dovadă, că s'a simțit necesitatea unei astfel de lucrări este și împrejurarea, că la congresul național-bisericesc din anul trecut s'a făcut propunerea de a se eda legea despre căsătoria civilă, pentru că numai din instrucțiunea Consistoriului metropolitan nu i-se dă preoțimei posibilitatea de a cunoaște și însași legea în întregitatea ei. — Și e lucru natural, că dacă voim să lucrăm pe toate căile legale pentru revizuirea, eventual abrogarea legii despre căsătoria civilă, cea ce se impune fiecărui creștin adevărat, trebuie să cunoaștem bine legea civilă, ordinațiunile ministeriale, deosebirea între legea civilă și cea bisericească referitoare la căsătorie.

Din punctul acesta de vedere lucrarea Domnului Dr. Petru Ionescu este de mare folos pentru preoții și învățătorii noștri, pentru că pe lângă legea despre căsătoria civilă conține aproape întreaga lege bisericească referitoare la căsătorie, precum și cele mai însemnate părți din ordinațiunile ministeriale, cari sigur că vor fi puțin cunoscute preoților și învățătorilor noștri. Pentru a face mai evidentă deosebirea între legea civilă și cea bisericească, autorul arată la fiecare paragraf din legea civilă și dispozițiunile legii bisericesci și dă îndrumările necesare, pentru ca implinind legea civilă să ținem totdeauna în vedere și interesele bisericii noastre. — Autorul arată dela cine și în ce mod au să se ceară dispensațiunile neaese, așa că preotul singur va fi în stare să esopereze dispensațiunile, fiind în modul acesta scutite părțile de neplăcerea de a alerga de la unul la altul.

Din parte-ne recomandăm preoților și învățătorilor noștri cu toată căldura lucrarea D-lui Dr. Petru Ionescu.

Concert. Corul vocal bisericesc gr. or. rom. din Mehadia! aranjază Luni în 2/14 Februarie a. c. în sala hotelului „Calul alb” din loc un *Concert* împreună cu teatru de diletanți și dans. Prețul de intrare de persoană 50 cr., de familie constătătoare din 3 persoane 1 fl. 20 cr. Venitul curat e destinat pentru fondul corului. Ofertele benevole sunt a se trimite D-lui președinte Ioan Pepa în Mehadia, și se vor cuita pre cale publicistică. Începutul la 8 oare seara. — *Programul*: 1. „Motto” cor mixt. 2. „Dela mine” cor mixt de x. 3. „Brful Mehadiei” cor mixt de x. 4. „Toaca” cor mixt de G. Musicescu. 5. Piesa teatrală „Dela sat” de N. Macovișteanu în 4 acte.

Faptă de laudă. Tribunei i-se scrie că în comuna Șutu toți oamenii în ajunul Botezului, când umbla preotul cu crucea, s'au legat cu jurământ că nu vor mai bea vinars de la Jidan. Laudă i-se cuvine pentru aceasta d-lui preot *Stefan Mariș* și economului *Vasilie Popa*, cari au îndemnat poporul ca să se lapede de a mai bea otravă jidovească. După pilda Șutenilor vor urma și comunele vecine, pe cari le-au adus la sapă de lemn un Jidan din Hășmaș, care venise aci numai cu băta și acum ține zece sate în arândă și i-s'a dus vestea, că are bani mulți.

Avis

Domnii cari au primit dela librăria diecesană spre vinzare „*Călinariul Românului*”, sunt rugați ca să binevoiască a-ne trimite cât mai curând prețul lor.

Posta Redacțiunii

Dlui G. M. Despre conferință am publicat Corespondința D-Tale a prea întârziată. Scrie-ne despre altele.

Concurs

Conform ordinațiunii Ven. Consistoriu diecesan ddo 8. Ianuarie a. c. Nrul 45. B. se escrie concurs pentru întregirea definitivă a parohiei gr. or. române de cl. III. din comuna **Dragșina**, protopresbiteratul Buziașului, comitatul Timiș, cu termen de recurgere de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia diecesană“.

Emolumentele sunt:

1. O sesiune parohială.
2. Doauă plățuri intravilane.
3. Birul și stola usuată.

Se obsearvă, că jumătate din sesiunea parohială se folosesc deocamdată pentru acoperirea datoriilor, ce în-sărcinează această sesiune.

Concurenții calificați sunt avisați, ca suplicele de concurs, ajustate conform statutului organic bisericesc și a regulamentului pentru parohii, adresate comitetului parohial, să le subștearnă Prea on. Oficiu protopresbiteral al Buziașului în Ghilad.

În fine concurenții sunt poftiți a se presenta în vre-o Duminică sau sârbătoare în sânta biserică, dar nu în ziua de alegere.

Dragșina din sedința comitetului parohial ținută n 17 Ianuarie 1898.

[6] 2—3

Comitetul parohial

În conțelegere cu administratorul protopresbiteral.

Pentru întregirea postului de învățatoriu dela școala confesională gr. or. rom. din **Sredistea Mică**, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia diecesană.“

Emolumentele sunt:

1. Salariu în bani gata 300 fl. v. a.
2. Opt metri de lemne pentru învățatoriu.
3. Paușal de scripturistică 5 fl. v. a.
4. Pentru adunarea generală a reuniunii învățătorilor 10 fl.
5. Doauă jugere de pământ
6. Dela fiecare îmormântare unde va fi poftit 50 cr.

Reflectanții sunt avisați a-și trimitte petițiunile instruate cu documentele necesare și adresate comitetului parohial, oficiului protopresbiteral gr. or. rom. al Verșetului în Sredistea Mică, via Versecz, Nagy Szredistye, și a se presenta în atare Duminecă ori sârbătoare în sânta biserică din loc, dar nici decât în ziua de alegere.

Din sedința comitetului parohial, ținută în 21 Decemvrie, 1897. 3—3 [2]

Eutimiu Șoșdean m. p.

Vasilie Seiman m. p.

președ. com.

not. com.

În înțelegere cu *Mihaiu Juica* Adm. protop.

Pe baza ordinațiunii consistoriale din 11 No-
vemvrie 1896 Nr. 3523 B. se escrie concurs pentru
întregirea postului de capelan încuvințat lângă pre-
otul din **Sredistea Mică**, protopresbiteratul Ver-
șetului, cu termen de 30 de zile dela prima publicare
în Foaia diecesană.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt :
a treia parte din toate venitele parohiei, afară de
casa parohială, cari aproximativminte dau suma de
270 fl. v. a. la an.

Reflectanții sunt avisați a-și trimitte petițiile
lor instruate cu documentele necesare pentru pa-
rohii de classa primă și adresate comitetului pa-
rohial, Oficiului protopresbiteral gr. or. rom. al
Verșetului în Sredistea-mică, via Versecz, Nagy Szre-
distye.

În lipsa de recurenți cu calificațiune pentru
parohii de classa primă se vor admite și de aceia,
cari vor produce atestate pentru parohii de classa
a doaua.

Din sedința comitetului parohial ținută în 21
Decemvrie 1897. 3—3 [3]

Eutimiu Șoșdean m. p.
președ. com.

Vasilie Seiman m. p.
not. com.

În înțelegere cu *Mihaiu Juica* Adm. protop.

Conform ordinațiunii consistoriale de sub Nr.
3580 școlar ex 1897 se escrie concurs pentru ocu-
parea postului învățătoresc la școala confesională
ort. rom. din **Honoriciu**, protopresbiteratul Lugoju-
lui, cu termen de recurgere de 30 de zile socotit dela
prima publicare în Foaia diecesană.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt

1. Salariul în bani gata 175 fl
2. 7 Hl. grâu, socotit în bani face 42 fl.
3. 7 Hl. cucuruz despoiat, în bani face 28 fl.
4. 2 jugere de pământ arătoriu cu venit anual 14 fl.
5. 16 m. de lemne numai pentru învățatoriu 28 fl.
6. cvartir liber cu grădină de un juger de pă-
mânt, în bani 10 fl.
7. Scripturistica școalei 5 fl.
8. Pentru conferință 7 fl.
9. Dela îmormântări 60 cr.

Cei-ce poftesc a ocupa acest post sunt avisați
a-și trimitte recursele provezute cu toate documentele
și adresate comitetului parohial din Honoriciu la
oficiul protopresbiteral în Lugoju.

Honoriciu, în 27 Decemvre, 1897.

[4] 3—3

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractalul.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „TIMIȘIANA”, societate pe acții în Timișoara, sunt invitați a lua parte la a

XIII-a adunare generală ordinară,

care prin aceasta se convoacă și se va ține în ziua de 22 Februarie a. c. st. n. în localul institutului, sedința începându-se la ora 10 înainte de amiază.

Obiectele:

1. Cetirea raportului direcțiunii despre ghestiunea anului 1897, și al comitetului de supraveghiere.
2. Concluz asupra bilanțului anual și asupra absolutoriului cerut de direcțiune.
3. Hotărâre asupra întrebuințării profitului curat, al institutului.
4. Se vor alege:
 - a) 4 (patru) membri în direcțiune, la două posturi vacante și la două cari expiră.
 - b) 4 (patru) membri în comitetul de supraveghiere, a căror mandate expiră.
5. Debatere și hotărâre asupra eventualelor propuneri făcându-se în modul și timpul stabilit în punctul h) din §-ul 22 al statutelor.

Timișoara, 3 Februarie 1898.

Direcțiunea.

În sensul §-lui 12 din statute: cu vot decisiv la adunarea generală pot participa numai acei acționari, cari depun acțiunile transcrise cel puțin cu șase luni înainte pe numele lor, la casa institutului, înainte de deschiderea adunării generale. Plenipotențiat în numele altuia nu poate fi de cât cutare acționar. (§. 13).

ÎNCHIEIEREA SOCOTILOR

INSTITUTULUI DE CREDIT ȘI ECONOMII „TIMIȘIANA” SOCIETATE PE ACȚII ÎN TIMIȘOARA, PE ANUL 1897.

Active

CONTUL BILANȚULUI.

Passive

	fl.	cr.		fl.	cr.
Casa în numărari	9.975	13	Capital de acții	280.000	—
Cambii de bancă	478.828	65	Fond de rezervă general	fl. 39.710	—
Cambii ipotocate	174.573	60	Fond de rezervă pentru acoperirea pretensiunilor dubioase	fl. 2.224.46	
Împrumuturi ipotocate	284.384	60	Fond de rezervă pentru diferențe de curs	fl. 1.400	43.334 46
Mobilier	fl. 483.22		Fond de pensie		3.100 —
după amortisare de 10%	fl. 48.82	434 90	Depuneri spre fructificare		509.445 06
Împrumuturi pe efecte (Lombard)		2.959 50	Cambii reescomptate		94.841 —
Efecte proprii		4.090 80	Interese transitoare		13.080 42
Realități		17.504 17	Dividendă neredicată		96 50
Giro- și Cheque-Conto		391 23	Interese după capitalul de acții em. II.		61 70
Conto-Corent		122 44	Diverse conturi creditoare		2.090 20
Interese de reescompt anticipate		386 86	Profit curat	fl. 32.653.05	
Interese restante		3.976 24	Profit transpus din anul 1896	fl. 1.853.73	34.505 78
Diverse conturi debitoare		2.927 —			
		980.555 12			980.555 12

Sarcini

CONTUL VENITELOR ȘI AL SARCINILOR.

Venite

	fl.	cr.		fl.	cr.
Interese redicate și capitalizate	23.891	71	Profit transpus din anul 1896	1.853	73
Salarie	8.946	50	Interese după cambii de bancă	40.852	61
Contribuția erarială și comunală	4.709	06	Interese după cambii ipotocate	10.097	53
Contribuția 10% după interese la depuneri spre fructificare	2.389	18	Interese după împrumuturi ipotocate	24.495	54
Interese de reescompt	3.897	23	Interese după împrumuturi pe efecte	254	84
Chirie și spese de cancelarie	1.125	55	Venitul efectelor proprii	192	70
Tipărituri și postporto	669	55	Venitul realităților	1.377	08
10% amortisare din mobilier	48	32	Proviune	1.058	85
Profit curat	fl. 32.652.05				
Profit transpus din anul	fl. 1.853.73	34.505 78			
		80.182 88			80.182 88

Timișoara, 31 Decembrie 1897.

Rotariu, director provisor.

DIRECȚIUNEA:

Miculescu, contabil.

Istlin.

Al. Creciunescu,

Dr. Putici,

Maniu,

Tegele.

Subsemnatul comitet am examinat contul prezent al bilanțului, pre cum și cel al venitelor și al sarcinilor, și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare purtate în bună regulă, le-am găsit cu acelea în consonanță și esacte.

Comitetul de supraveghiere:

Ioan Theodorovicu,

Dr. Lazar Simon,

Aureliu Dragan,

Aureliu Popovicu.

Redactor responsabil: Dr. PETRU BARBU.

Tipariul și editura tipografiei diecesane în Caransebeș.